

Ylityötä

Kuvaus Uuden Englannin kuto-
motyöläisten elämästä.

Kirj. Joseph M. Meirowitz.
(Suomennos Säkenille)

Oli kahdeksas tunti illalla. Jo viidennen kerran Annie yritti saada nuorimman lapsensa nukkumaan. Toiset lapset, kuusi-vuotias Mary ja nelivuotias Dick olivat lattialla leikkimässä. Heidän likaiset kätensä ja risaiset vaatteensa osottivat suuremmissa määrässä vallitsevaa köyhyyttä kuin likaisia elämäntapoja.

Heidän asumansa "flätti" teollisuuspiirin vuokratalon viidennessä kerroksessa oli todellisuudessa vain yksi huone, mikäli huoneen tilasta oli kysymys, mutta risaiset seinät jakoivat tämän huoneen osiin joita kielellisellä ironialla nimitettiin: ruokahuoneeksi, makuuhuoneeksi ja keittiöksi.

Annie vilkasi herätyskelloa. "Kahdeksan", sanoi hän itsekseen, "ja hän ei ole vielä tullut kotiin." Olisikohan mitään tapahtunut? Tapaturmako? Tai olisiko hän, epätoivoissaan, tehnyt itsemurhan? Viimemainittu ajatus sai hänen ruumiinsa värisevän. Ei, se ei olisi mahdollista, ajatteli hän. Mahdollisesti oli hän poikennut jonkun työläistoverin kotiin saadakseen tietää josko missään ilmenisi tilaisuutta työnsaantiin.

Nuorin lapsi oli lopultakin nukkunut. Annie, joka kahteen päivään ei ollut saanut suupalaista syödäkseen, oli kuitenkin imettänyt lastaan, ja oli nyt niin onnunut, että hän oli vähällä pyörtyä. Tällöin juuri yksi vanhemmista lapsista huudahti: "Mitä, etkö anna meille jotakin syötävää!"

"Minä olen niin nälissäni, etten voi sitä kestää kauvempaa", selitti Mary.

"Olkaa nyt hiljaa", lohdutteli Annie. "minulta meni kaksi tuntia nukkuttaissani peipiä." Tiedättehan te, että jos minulla olisi si joutain annettavaa, niin te kylä saisitte syödäkseen. Menkää maata nyt kultakäpyseni. Ehkä isä saa työtä tänään, silloin saamme jälleen luottoa ruokakaupasta. Sitten saatte oikein juhla-ateria: maitoa, puuroa ja leipää voin kanssa", lohdutteli hän. Mutta näiden herkkujen pelkkä mainitseminenkin yhä vain lisäsi sitä kalvavaa näläntunnetta, jota Annie itse tunsi.

Dick oli taipuvainen väittelemään asiasta hieman enemmän äitinsä kanssa. Kuten useimmat työläisluokkalaiset oli hän taipuvainen ottamaan saatavissa olevan varman mieluummin kuin epämääräisen toiveen tulevaisuudessa. Mary, joka jo oli tottunut uhrauksiin ja kärsivällisyyteen, keräsi kokoon muutamia räsiyjä sängyn alta ja järjesteli niitä permannolle. Ja Dick, riisumatta vaatteita päältänsä, silä asuntoa ei oltu lämmitetty kolmeen päivään, heittäysi keinotekoiselle makuutilalle.

Aidin sydän oli vähällä hahlaa. Mutta lasten vaivat, samoin kuin niiden ilot, ovat lyhytaikaisia ja Mary ja Dick olivat lyhyen ajan kuluttua raskaassa unessa. Annie sitävastoin ei voinut unhottaa miestänsä hetkeksikään. Kello viisi aamulla oli hän lähtenyt jokapäiväiselle työnsentintamatkalleen. Hän oli ollut niin kelmeä sulkiessaan oven jälkeensä. Eikä Annie voinut sanoa sanaakaan hänen ilahduttamiseksi, sillä hän tiesi, että miehellä lähtiessään matkalle suuruksella (sillä perheellä ei

ollut edes teekupillista tarjottavana) ei ollut senttiäkään taskussaan.

Jimi oli aina ollut ystävällinen hänelle niiden kahdeksan vuoden ajan mitä he olivat avioliitossa olleet. He olivat saaneet kokea monta kovaa yhdessä ja yhteiset kärsimykset vahvistavat rakkautta enemmän kuin yhteiset nautinnot. Ensimmäisenä vuotena heidän avioliitostaan oli Annie jatkanut työntekoaan, siksi kunnes ensimmäinen lapsi tuli maailmaan. Sen jälkeen oli heidän täytynyt luottaa yksinomaan Jimin ansiolihin — mikä oli kahdeksan dollaria viikossa. Lyhyen ajan kuluessa oli palkkaa kohotettu kahdeksaan dollariin viiteenkymmeneen senttiin viikossa ja sellaisena se oli pysynyt, siksi kunnes se loppui kokonaan. Viimeiset kaksi vuotta oli kuto-
moteollisuus ollut verrattain laimeaa ja Jimi, joka oli jatkuvasti työskennellyt, oli pakoitettu pitämään väliätköjä tämän tästä.

Kilpailun työn saamista kiristettyä päivä päivältä, sikäli kuin yhä enemmän työläisiä erotettiin työstä, havaitsi tehtaan esimies tilaisuuden tulleen pienen sivu-ansion tekemiseen ja sitten Jimi joutui uhriksi ja hänen työpaikkansa siirtyi toiselle, muuttaman dollarin korvausta vastaan.

Kului kymmenen viikkoa:

Tilanne kehittyi vaikeasta vaikeammaksi. Kun oli elätettävä kolme lasta kahdeksan ja puolen dollarin viikkoansioilla, niin mitään ei joutanut säästämään vastaisen varalta, vaan oli perhe jatkuvasti velassa ruokatarvikauppiaille, talonomistajalle ja maitomiehelle. Sitäkin kurjemmaksi muuttui elämä kun velkamiehet saivat tietää, että Jimi oli menettänyt työpaikkansa kokonaan. He kieltäytyivät antamasta mitään velaksi enää. Sitteen kaikki mikä oli jostakin arvosta kodissa muutettiin rahaksi, jolla ostettiin maitoa ja leipää lapsille ja yksi ateria päivässä vanhemmille.

Ainoat talouskapineet mitä asuntoon oli jäänyt, olivat sänky, pöytä, kaksi tuolia, öljylamppu ja herätyskello. He olivat velkaa kolmen kuukauden vuokratalonomistajalle ja vaikkakin he olivat asuneet saman isännän kortteerissa viimeiset viisi vuotta, niin oli vaara olemassa, että talonomistaja menettäisi toivon Jimin tulevasta työnsaantimahdollisuudesta ja ajaisi heidät kadulle. Annieta värisytti tätä viimeistä mahdollisuutta ajatellessa. — Jos hänet ajettaisi ulos kadulle lastensa kanssa, ja jätettäisi siihen ilman kattoa päänsä päällä, ja häväistynä naapurien silmissä, joille ylpeys esti häntä paljastamasta kurjuuttaan. Näisräukka. Hän oli ainoastaan kolmenkymmenvuotias ja kolmen lapsen ympäröimä. Jollei noita lapsia olisi ollut, hän olisi voinut mennä työhön; nainen saa aina työtä helpommin kuin mies. Jospa hän vain olisi tietänyt jostain perheenrajotuksesta! Mutta mitenköpähän hän voisi mitään sellaista saada tietoonsa?

Vuoden kuluttua heidän avioliitostaan ei hänellä ollut mitään tilaisuutta päästä ulos asunnostaan muita ihmisiä tapaamaan. Ensinnäkin oli esteenä lapsi, toiseksi oli varattomuus äärettömän, hänellä ei milloinkaan ollut kunnollista pukua — ja sitten tuli toinen lapsi ja sitten kolmas. Jimi uneksi alati onnellisemmassa elämässä. Hän sai Annienkint luottamaan tulevaisuuteen, "Jollei meillä olekaan hauskaa, niin saavat ainakin lapsemme nauttia paremmasta onnesta", tapasi hän

sanoa. Ja pitkät ajat saattoivat he olla onnellisia kurjuudestaan huolimatta, ajatellessaan ihanetta jonka edestä Jimi työskenteli. He rakastivat toisiaan niin voimakkaasti, että onnekkuus ei varsin kauaksi karkkonut varattomundenkaan vallitessa. Oliko hän äskettäin loukannut Jimiä? Lieneeköhän tullut sanotuksi jostain sellaista mistä Jimi ei pitänyt?

Äkkiä hän heräsi ikäänkuin unesta. Hän vilkasi kelloa ja perääntyi äkkiä ikäänkuin mieltömässä pelossa: kello osotti kymmentä. Hän kiusasi itseään sillä, että ei tullut toimineeksi jotakin. Pitäisiköhän lähteä Jimiä hakemaan? Hän lähestyi ovea. Mutta lapset? — Miten voisi hän jättää heidät yksin kymmenen aikaan illalla? Ei, Jimi ei tekisi itsemurhaa, tuotaen sellaista onnettomuutta heille. Hän luotti liian paljon tulevaisuuteen tehdäkseen sitä; ja sen lisäksi rakasti hän perhettään liian paljon. Mutta joku onnettomuus? Jumala! Se oli mahdollista: kukaan ei voi välttyä onnettomuudesta, varsinkaan kun on niin masennettu ja nählissä kuin Jimi. Olikohan se joku raitiovaunu tai auto? Olikohan hän sairastunut kadulla ja viety jonnekin sairaalaan? Jimi saattoi juuri tällä hetkellä olla vaarallisessa tilassa ja hän ei edes kyennyt häntä auttamaan.

Hän heräsi suudelmiaan, nukkuttuaan puolittain maaten, puolitain istuen vuoteella sylilapsensa vieressä. Jimi oli kietonut käsivartensa hänen kaulaansa ja seiso hänen vieressään. Oli kuuden aika aamulla ja päivänvalo alkoi juuri paistaa sisään akkunasta.

"Jim", huusi hän, "oletko sinä täällä? Oletko hengissä? Oi Jimiseni!" Ja kyynleet alkoivat vuotaa. Hän hautasi kasvonsa Jimin rintaa vastaan ja korvaan aikaan ei voinut sanoa sanaakaan.

"Mä Jimi kulta enää milloinkaan mene pois! Etkö näe, että minä olen melkein kuollut huolehtiessani sinun tähtesi? Minä varma, että jokin onnettomuus oli sinulle tapahtunut. Mitä kaikkea minä ajattelinkaan?"

Jimi pyyhki kyynleet pois hänen poskiltaan.

"Rakkaani", sanoi hän, minä en enää milloinkaan mene sinun luotasi päiväseen aikaan. Mutta minä jätän sinut yksin joka ainoa yö, sillä uusi työni on yötyötä. Minä ansaitseen kahdeksan dollaria viikossa", jatkoi hän. "ja kun teen ylityötä, niin voinen tehdä kahdeksan ja puoli jopa yhdeksänkin dollaria viikossa."

KIRJEITÄ

EUREKA, CAL.

Tämä kesäinen luonto tempaa niin mukaansa, ettei ensinkään tunne minäkään halua kirjottamiseen, joten todellakin on paikallaan muistuttaa kirjeenvaihtajaa tehtävästään. Omepluseura täällä toimii ripeästi. Omepluseuran kokouksessa t.k. 11 p. tilitettiin myyjäistulot, joita oli koko sievä summa. Tulot myyjäisistä t.k. 3 p. \$117.10, menot \$37.70, puhdas voitto \$79.40.

Omepluseuran toimintaa päätettiin jatkaa edelleenkin. Valittiin virkailijat tälle toimintakaudelle; rahastonhoitajaksi Lizzie Paaso, pöytäkirjuriksi Mandi Sundman, omepluseuran johtajaksi Anna Williams; kirjeenvaihtajaksi Toverittareen Anna Veijola.

Kesäinen tervehdys kaikille Toverittareen lukijoille! A. V.

Katteralla sydämen surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että kuolo riisti meidän rakkaan poikamme

SIINTON

Joutuen kuoleman uhriksi Hams Fork jokeen Frontierissa, Wyo., 15 p. kesäkuuta 1918. Syntynyt Cumberlandissa, Wyo. 14 p. maaliskuuta 1909, oli ilonamme 9 vuotta, 3 kuuta ja yhden päivän. Syvällä surulla ja murhemielellä jäämme suremaan rakasta Siintoamme äiti, isä ja Elma-sisko, 2 enoa Suomessa, 1 isoväli, 2 isoisää, 4 tätää, 3 veljää ja 1 eno; sekä paljon sukulaisia tässä maassa ja Suomessa.

ELMA, INA ja EVERT
ANDERSON

Kolkoit on vuoriston tuulet, jotka kalmiston kummulla kaihottavat sol. Valkoissa arkussa kummun alla Siintomme rakas untansa unelmoi. Lepää povessa synnyinmaasi mullan. Lepää rauhassa lapsemme rakas ja hellä. Riehuva Ahtola elosi kaasi keskellä kukoistavan lapsuutesi. Musta on multa ja kolko on hauta; tumma on tuonelan kaltainen tie. Ahtola tempasi elämän sulta, henkesi uuteen eloon vie.

Lepää rauhassa lemmittymme rakas.

NAISTEN OSUUSKOTI

2185—15th St.
SAN FRANCISCO, CAL.
Telefoni: Market 3958
SAN FRANCISCO

+ NEW YORKIN SUOM. NAISTEN +
+ OSUUSKOTI +
+ JA PAIKANVÄLITYS-TOIMISTO +
+ 241 Lenox Ave. & 122 St. +
+ Telefoni: 813 Morning side +

HOQUIAMIN S. S. O. omepluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjolessa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osote: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

HANNAN S. S. O. omepluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 j.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

ASTORIAN S. S. O. omepluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstailta, kello 8. Osote: 262 Taylor Ave.

WAUKEGANIN, Ill., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen klo 2 i.p. — Osaston omepluseuran kokoukset ovat joka toinen torstai, alkaen klo 2 j.p.p. Kahvia kokouksen loputtua.

MULLAN S. S. O. omepluseuran kokoukset pidetään joka torstai Suomi-kaupalla, kello 8 j.p.p. Kaikki tervetulleita.

PORTLANDIN S. S. O. osaston omepluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstailta, kello 8. — Osote: 719 Montana Ave.

ROSSLAND, B. C., Canada, S. S. O. osaston (Box 454) omepluseura kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstailta kello 7:30 Kansanhaalissa, jossa s. a. osaston kokouksetkin ovat joka toinen sunnuntai kello 3 j.p.p.

Jos olette

Kipeä

Pyytäkää VAPA LÄÄKE KIRJA No. 8.

Jossa yli 25 erilaista miesten ja naisten tautta on seloitettu, sekä täydellinen luottelo suomalaista lääkkeitä. "Lähetekää taudin nimi oli taudin eritteen ja me esittämme teille mikä lääke olisi tilattava. Lääkteen hinnat y. m. (Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä vaan tosi-suomalaisia lääkkeitä.)

(Tilmin kirjan saatte vapaasti, ja pitäisi olla jokaisen suomalaisen kodissa, sillä ette tiedä, koska tarvitsette sitä.... Varokaa humpuukilääkkeitä ja humpuuki-tohtoria....

Lignell'in Apteeki on suurin
suom. Apteeki Yhdysvalloissa
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.